

1

2

Prvi koraki v spoznavanje sveta ptic (Ptičja krmilnica – vrtčeva učilnica) // Alenka Bradač

1: Tako so se otroci lotili sestavljanja ptičje krmilnice.
foto: Irena Maršnjak

2: Sledil je še temeljit premaz za zaščito lesa.
foto: Cvetka Hribar

Vsi, ki uživamo ob poslušanju in opazovanju ptic, želimo slej ko prej svoje navdušenje deliti z drugimi. A ptice so živahna bitja, ki svojih opazovalcev ne čakajo, pa če si jih želijo še tako videti. Zato moramo uporabiti zvijačo in imeti polno merico potrpežljivosti! V vrtcu smo si pred igralnicami omislili ptičje krmilnice.

Otroci so zvedavi, zato jim ni težko predstaviti ptice, ki živijo v okolici vrtca. Tako je prišel dan - s strani najstarejših otrok že kar težko pričakovan - izdelave ptičjih krmilnic. Pogovori o pticah med otroki, predvsem starejšimi, so bili vedno pogostejši in vprašanj jim ni zmanjkalo. Razmišljali so o pramerni hrani za ptice, jo prinašali v vrečkah v vrtec in na dvorišču iskali prostor, kjer bo krmilnica varna pred sosedskimi mačkami, a še dovolj blizu za opazovanje. V eni od skupin so celo določili merico, koliko semen bodo nartresli pticam vsak dan.

Vsaka skupina je dobila narezane in navrtane deske, vijake, izvijače in kljukico za obešanje krmilnice. Če bi imeli možnost, da opazujemo mizarja pri rezanju lesa, bi deske z veseljem tudi brusili. Morda boste imeli to možnost vi. Vsi otroci, od enoletnih do šestletnih, so sodelovali po svojih sposobnostih. Najmlajši so svojo že sestavljeno krmilnico le lakirali. Veselje je bilo veliko in glede na plasti laka, ki so ga nanесли, bo krmilnica stala tudi potem, ko bo les že vzel čas. V starejših skupinah so se najprej lotili sestavljanja. Zamisli, kako in kam gredo posamezni deli, je bilo veliko in mojstrice in mojstri v najstarejši skupini so krmilnico hitro sestavili sami. Pri dokončnem pritrjevanju vijakov je bila potrebna še odrasla roka, in en, dva, tri ... že je bila krmilnica nared za lakiranje. Oblekli smo stare majice, mizo prekrili z razrezanimi PVC-vrečkami, premešali lak na vodni osnovi in se lotili dela s čopiči. Krmilnice so se čez noč posušile in naslednjega dopoldneva jih je z vej dreves

in grmov na našem igrišču viselo šest, za vsako skupino po ena. Na prve obiskovalce nam ni bilo treba dolgo čakati. Ptice so že naslednje jutro našle nov vir hrane in novico razčivkale po okolici.

Eva Vukelič z DOPPS-a nas je že pred tem preskrbela z gradivom, ki smo ga uporabili pri opazovanju in določanju ptic. Na oknu sobe so bile nalepljene fotografije ptic, za katere smo predvidevali, da nas bodo obiskale. Iz dneva v dan, iz tedna v teden je bilo več ptic, ki so jih otroci prepoznali v svoji krmilnici in na sprehodih. Nekateri najmlajši so ob vsakem preletu ptice mimo okna nanjo veselo kazali s prstom. Otroci iz najstarejše skupine so skupaj s svojima vzgojiteljicama navdušeno spoznavali ptičji svet. Opazovali so zunanje lastnosti ptic, spoznavali njihovo vedenje in nekatere poimenovali celo po svoje. Listali so po revijah in knjigah o pticah ter spoznavali tudi take ptice, ki ne pridejo na krmilnico. Planinski orel je na njih naredil še poseben vtis.

Ptic nismo opazovali le pred našim oknom igralnice in na skupnih sprehodih, marveč so otroci novice o prvič videlih pticah prinašali tudi z izletov s starši in obiskov pri starih starših. Očka enega izmed otrok iz skupine je celo prinesel v vrtec svoje fotografije ptic, da so jih lahko otroci pregledovali.

Čeprav bi lahko na začetku na prvi pogled ocenili, da poleg domačega vrabca, kosa, domačega goloba in morda še velike sinice ne bomo videli prav veliko ptic, je bila na koncu naša bera več kot bogata. Vsega skupaj so otroci prepoznali 13 vrst ptic. A to ni bil naš končni namen! Otrokom smo želele približati predvsem bogastvo narave v mestu. In kot so nekatere ptice skrivale zalogo semen za hude čase, tako so tudi otroci shranjevali doživetja, ki bodo nekega dne ponovno vzknila. Strah, da bodo ptice bežale pred živahnimi otroci, da se bodo ustrašile velikega števila opazovalcev, je bil odveč. Tako kot smo bili mi naklonjeni njim, so bile tudi one nam.

Avtorica teksta je izpeljala delavnico izdelave krmilnic v sodelovanju z Ireno Maršnjak, Martino Lipavšek, Mojco Erjavec, Ano Mesec in Cvetko Hribar. ●